

[Socialministeren]

fuldt amtskommunalt finansieret. Den gældende ordning får i nogle tilfælde skyld for at fastholde en opdeling mellem forebyggende og behandlende arbejde, en opdeling, som ellers i praksis er ved at udviskes. På den anden side er det også sket, at kommuners og amtskommuners fælles interesser via den fælles finansiering har åbnet for et samarbejde over dette skel.

Ved en fortsat styrkelse af det forebyggende element bliver denne problemstilling stadig vigtigere. Jeg må i denne forbindelse nævne, at det lovforslag om en fast revalideringsydelse (L 30), som jeg fremsatte i oktober måned, indeholder et forslag om udvidelse af bistandslovens forsøgsbestemmelser, som vil muliggøre forsøg med fælles amtskommunal/kommunal finansiering af den målrettede, forebyggende indsats over for børn og unge.

Den fælles finansiering har været kritiseret fra kommunalt hold, men det må på den anden side understreges, at den har været et nødvendigt grundlag for den glidende decentralisering. Den fremhæves da også positivt af amtskommunerne og af mange praktikere. Det har nemlig været af stor værdi, at finansieringen ikke skabte flere hindringer end højst nødvendigt for fælles opgaveløsninger og for en faktisk opgaveoverflytning.

Den nuværende opgavefordeling kan af brugerne opleves ansvarsforflygtigende. Eksemplet med familien til barnet med handicap viser, at den kan kræve tid og gode samarbejdsvenner, når familien har mange kontakter til hjælpere. Tilsvarende problemer kan gælde for familier til børn med massive sociale problemer og for mange andre brugere. Som nævnt ovenfor er det dog min opfattelse, at mange problemer kan klares ved en bedre koordinering af indsatsen.

5. Forslag om udlægning til kommunerne af de resterende sociale opgaver og om ændret finansiering

Lotz III-udvalget interesserede sig for de formelle kompetence- og ansvarsregler og for finansieringsreglerne og foreslog på dette grundlag at fjerne det politiske og styringsmæssige ansvar for det sociale område fra amtskommunerne og overføre det til kommunerne.

Forslagets angivne hovedsigte er at gennemføre fuld lokal ansvarlighed for kontakten til og indsatsen over for brugerne – i sammenhæng

med andre sektorer og med den fornødne specialindsats.

Det var udvalgets opfattelse, at man derved både kunne styrke brugernes muligheder for et mere direkte samspil med den lokale forvaltning og med de politisk ansvarlige og samtidig forbedre kommunernes muligheder for at skabe varierede og fleksible løsninger.

Udvalget forestillede sig ikke, at alle institutioner m.v. skulle drives af kommunerne. Hvordan den enkelte kommune ville løse sine forpligtelser, når amtskommunens forsyningsansvar bortfaldt, måtte afhænge af kommunestørrelse og andre lokale forhold. Institutioner ville kunne drives af én kommune i et område, og områdets øvrige kommuner ville så kunne købe pladser efter behov; amtskommunen – eller en anden amtskommune – ville fortsat som entreprenør for kommunerne kunne drive institutioner, og det samme kunne f.eks. foreninger.

En ændring i opgavefordelingen som den foreslåede må føre til overvejelser om en tilpasning af finansieringsordningen, fordi det kan være problematisk at binde amtskommunen til at medfinansiere en ydelse, den i øvrigt ingen indflydelse har på. Udvalget gjorde sig overvejelser om, hvorledes ordningen kunne ændres, men kunne ikke nå at afslutte dette arbejde.

En finansieringsordning må tage mange hensyn: vigtigst er, at der må være så stor sammenhæng som muligt mellem visitationskompetence, driftsansvar og økonomisk ansvar, og at der må være så stor neutralitet som muligt mellem forskellige løsninger, der indbyrdes kan erstatte hinanden. Disse to hovedhensyn: sammenhæng mellem kompetence og ansvar og neutraliteten kan ofte være i modstrid med hinanden, således at en løsning, der tilgodeser det ene hensyn, vil gå imod det andet. Forholdene kompliceres af, at der også må tages hensyn til kontantydelse, til førtidspensioner, sygedagpenge, kontanthjælp osv. med hver deres finansieringsordninger og afgrænsningsproblemer samt til tilgrænsende områder inden for sundhedssektoren og undervisningssektoren.

6. Indvendinger mod forslagene

Udvalget stiller en række forudsætninger op, der må indgå i en beslutning om ændret opgavefordeling, nemlig

at der sikres fortsat kvalitet og udvikling i de opgaver, der i dag er amtskommunale ansvarsområder,